

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet ÖZHASEKİ** tarafından Anayasa'nın 98'inci İhtüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.30.11.2023

Sezai TEMELLİ
Muş Milletvekili

Muş Belediyesi 2022 Sayıştay Denetim Raporunda toplam 22 usulsüzlük tespit edilmiştir. Muş Belediyesi 2022 Sayıştay Denetim Raporuna göre Muş Belediyesinin 2022 mali yılı bütçesi ile 270.000.000,00 TL ödenek öngörülmüş olup yıl içinde ek bütçe ile verilen ödenek ve eklenen ve düşülen ödenekle birlikte 2022 yılı ödenek toplamı yine 430.000.000,00 TL olmuştur. 2022 yılı öngörülen bütçesi, yaklaşık yüzde 60 oranında artmıştır. Kalem bazında en fazla artış ise “mal ve hizmet alım giderleri” ile “sermaye giderleri” olmuştur.

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2022 yılında bütçe gelirleri bir önceki yıla göre 183.218.864,33 TL'lik (%90,87) artış göstermiştir. Bu çerçevede; vergi gelirlerinde 6.186.549,13 TL (%59,87), teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde 5.768.226,63 TL (%36,48), alınan bağış ve yardım 27.336.432,73 TL (%229,93) ve diğer gelirlerde 143.927.655,84 TL (%87,98) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur. Artışın alınan bağış ve yardımlar ve diğer gelirlerden kaynaklandığı görülmektedir.

Yapılan incelemelerde denetim görüşünün dayanağı olarak 5 bulgu tespit edilmiştir. Bunlar;

- 1- Taşınmaz takas işlemlerinin mali tablolara yansıtılmaması
- 2- Tahsisli kullanılan ve tahsis edilen taşınmazların varlık hesaplarında izlenmemesi
- 3- İlk madde ve malzeme hesabının hatalı kullanılması
- 4- Belediye tarafından kiraya verilen taşınmazlardan alınan bedellere ilişkin muhasebe kaydının hatalı yapılması
- 5- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli tutarları ile mali tablolarda yer alan tutarların uyuşmaması

Mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan 17 bulguya yer verilmiştir. Bunlar;

- 1- Belediye taşınmazlarının ecrimisil karşılığında kullandırılması
- 2- Kamu İhale Kanunu kapsamında yapılması gereken bazı satın almaların avans verilmek suretiyle piyasadan temin edilmesi
- 3- Doğrudan temin yöntemiyle yapılan muhtelif satın alımlar için mevzuatta öngörülen usullere uyulmaması
- 4- Belediye sınırları dahilinde ticari taksi, dolmuş ve servis plakalarının kullanım hakkının verilmesinde hatalı uygulamalar yapılması
- 5- Bina vergisi tarh ve tahakkuk işlemlerinde bina inşaat sınıflarının yanlış tespit edilmesi
- 6- Borçlanma sınırının aşılması
- 7- Gelir kalemlerinde tahsilat/tahakkuk oranlarının düşük olması
- 8- Harcamalara katılma paylarının tahakkuk ve tahsilinin yapılmaması
- 9- Ambalaj atıklarının toplanması işinin Devlet İhale Kanunu'na göre ihale edilmemesi
- 10- Kamulaştırma işlemlerinin tapu idaresi nezdinde takip edilmemesi
- 11- Telekomünikasyon alt yapı ve şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsilinin yapılmaması
- 12- Belediyenin su gelirleri üzerinden hesaplanacak katma değer vergisinde hatalı uygulamalar yapılması
- 13- Hurdaya ayrılan taşınırınların ilgili muhasebe hesaplarında izlenmemesi
- 14- Sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhüt tutarlarına ilişkin muhasebe kayıtlarının hatalı yapılması
- 15- Belediye lehine karara bağlanan davalardan tahsil edilen avukatlık vekalet ücretlerinin %5'lik kısmının bütçeye gelir kaydedilmemesi
- 16- Hurda işlemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesini sağlayacak hurda yönetim sistemi kurulmaması
- 17- İşçilerin yıllık izinlerinin kanunun öngördüğü şekilde kullandırılmaması

İlk Madde ve Malzeme Hesabının Hatalı Kullanılması, Borçlanma Sınırının Aşılması, İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanunun Öngördüğü Şekilde Kullandırılmaması, Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi olmak üzere toplam 4 usulsüzlük önceki dönem bulgulara ilişkin izleme tablosunda 2020 yılı yerine getirilmeyen bulgular olarak yer almaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- 2022 bütçe gelirlerinde yüzde 90,87'lik artışında en yüksek gelir payını birinci sırada yüzde 229,93 ile bağış ve yardım alırken, ikinci sırada ise yüzde 87,98 ile diğer gelirler almaktadır. Muş Belediyesi 2022 Sayıştay Denetim Raporunda gelir artışında sebebiyet veren 'bağış ve yardım' yapan kişi ve kuruluşlar kimlerdir? Bu bağış ve yardımların denetimi nasıl sağlanmaktadır? Yine Sayıştay denetim raporunda gelir artışının ikincil sebebi "diğer gelirler" nelerdir?

- 2- Her birinin başlı başına incelenmesi gereken bulguların çoğunluğunun mali tablolarda veya muhasebe kayıtlarındaki hatalar olduğu belirtilmiştir. Hesapların usulüne uygun yapılmaması, mevzuata aykırı işlemlerin yapılması, dolayısıyla mali tabloda eksikliklerin bulunması veya fazla bakiye gösterilmesi gibi işlemler hakkında Bakanlığınızca inceleme yapılacak mıdır? Mali tablolarda hata oluşmasına sebep olan işlemlere ilişkin sorumlular hakkında soruşturma açılacak mıdır?
- 3- İlk Madde ve Malzeme Hesabının Hatalı Kullanılması, Borçlanma Sınırının Aşılması, İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanunun Öngördüğü Şekilde Kullanılmaması, Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi olmak üzere toplam 4 usulsüzlük önceki dönem bulgulara ilişkin izleme tablosunda 2020 yılı yerine getirilmeyen bulgular olarak yer almaktadır. En az 2 yıldır devam eden hukuksuzluk ve usulsüzlükler hakkında işlem başlatılmış mıydı? Başlatılmamış ise gerekçesi nedir?
- 4- Muş Belediyesinin mevzuata aykırı şekilde en az 2 yıldır borçlanma sınırını aşmasına ilişkin Bakanlığınızın girişimleri nelerdir?
- 5- “Geçmiş dönemlerde tahsis edilen ve halen faal olarak kullanılan taksi, dolmuş ve servis plakaları mevzuata aykırı biçimde süresiz bir hak olarak kullanılmaktadır.” Söz konusu bulguya ilişkin Sayıştay açıkça bir kamu hakkının süresiz bir şekilde üçüncü kişilere devredilmesinin hukuka uygun olmadığını belirtmiştir. Söz konusu bulguya ilişkin işlem başlatılmamasının hukuksuzluğa göz yumulduğu anlamına geldiği Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 6- Telekomünikasyon alt yapı ve şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsilinin yapılmamasına ilişkin borçlu şirket yargısal süreci başlatmıştır. Yargılama hangi aşamadadır?
- 7- Muş Belediyesi’nde 143 işçinin toplam 10.249 gün kullanılmamış yıllık izni bulunmaktadır. Anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmamasının gerekçesi nedir?
- 8- Yıllık iznini kullanmayıp iş akdi sona eren işçi sayısı kaçtır? Yıllık iznin kullanmayıp iş akdi sona eren işçilerin biriken yıllık izin süreleri ücrete dönüştürülmüş müdür?
- 9- 2022 Sayıştay Denetim raporunda yer alan bulgulara ilişkin Muş Belediyesi’nden bilgi istenmiş, soru sorulmuş ve bulgulara ilişkin cevap istenmiş midir?